

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **T. T. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2015, čj. CPR 16184-6/ČJ-2015-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 11. 2015, čj. 29 A 1/2015-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend Hradec Králové, rozhodnutím ze dne 25. 3. 2015, č. j. KRPH-90602-52/ČJ-2014-050026-SV, uložila žalobci mimo jiné správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 4 roky.

[2] Žalovaný jako odvolací orgán rozhodnutím ze dne 24. 8. 2015, č. j. CPR-16184-6/ČJ-2015-930310-V243, změnil dobu, po níž žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na 1 rok; ve zbylé části odvolací orgán rozhodnutí potvrdil.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Hradci Králové zamítl.

[4] Krajský soud neshledal závažnější pochybení ani v průběhu správního řízení a ani v napadeném rozhodnutí. Konstatoval, že zásadní skutečností prolínající všechna dosavadní provedená řízení ve věci žalobce je žalobcův neoprávněný pobyt na území České republiky. Žalobce na území České republiky budoval rodinné vazby, ačkoliv jeho pobyt byl spojen s porušováním předpisů, v důsledku čehož nemůže být skutečnost vytváření rodinných vztahů považována za důvod, pro který nelze napadené rozhodnutí vydat.

[5] Krajský soud dále konstatoval soulad správního řízení se zákonem o pobytu cizinců a uvedl, že argumentace napadeného rozhodnutí je úplná, správná a vyčerpávající. Dle mínění krajského soudu byla žaloba podána účelově, neboť skutečný stav věci byl zjištěn řádně.

III. Kasační stížnost

[6] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Zároveň navrhl přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

[7] Stěžovatel předně poukázal na nezákonnost postupu soudu při rozhodování o žalobě proti napadenému rozhodnutí, neboť soud nepřezkoumal činnost správních orgánů a své rozhodnutí dostatečně neodůvodnil.

[8] Stěžovatel předeslal, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen § 3 správního řádu, jelikož správní orgán nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. S ohledem na to, že dané řízení je vedeno z úřední povinnosti, tvrdil stěžovatel také porušení § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. V důsledku toho byly porušeny také další zásady správního řízení. Z napadených rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení.

[9] Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že postup správních orgánů nebyl správný a vydaná rozhodnutí jsou nedostatečně odůvodněna a tudíž nepřezkoumatelná. „Posvěcením tohoto postupu“ krajský soud přenesl „zmíněné pochybení do svého rozhodnutí“. Zároveň správní orgány dle stěžovatele nezohlednily požadavky obsažené v § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Napadeným rozhodnutím dojde k zásadnímu zásahu do života stěžovatele spočívajícím v nuceném opuštění republiky, které se ovšem s ohledem na zavedenou správní praxi (správní orgány vyhoštěným cizincům prakticky výhradně

pokračování

neumožňují návrat do země) téměř jistě změni v opuštění trvalé a tímto de facto v kompletní znemožnění návratu do republiky. Rozhodnutí o správním vyhoštění je zcela nepřiměřené k důvodům vedoucím k jeho vydání a nepřipustně zasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatel se v České republice plně integroval do společnosti a navázal zde základní životní vazby; tyto vazby naopak postrádá na území domovského státu, neboť do České republiky přesídlila celá jeho rodina (kromě rodičů také jeho bratři, stejně jako manželka a nezletilý potomek). Ačkoliv tedy pobyt na území domovského státu se může soudu jevit jako jednodušší pro účastníka řízení, opak je pravdou, neboť bez rodiny se stěžovatel neobejde a pokud bude muset opustit území České republiky, kde se celá jeho rodina nachází, nedokáže se o sebe sám postarat. Navíc ve Vietnamu nejsou navrátilci, kteří emigrovali, dobře přijímáni, a stěžovatel by měl jen malou naději na reintegraci do společnosti. Správní orgány však možné zásahy do soukromého a rodinného života ve svých rozhodnutích prakticky nezkontrolovaly, čímž zatížily svá rozhodnutí nepřezkoumatelností. Stěžovatel má za to, že se správní orgány zaměřily jen na zpochybňování postavení stěžovatele, aniž by v souladu se svými povinnostmi zjišťovaly okolnosti, které jsou stěžovateli ku prospěchu.

[10] K otázce přiměřenosti napadeného rozhodnutí stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 39/2007 - 72. Stěžovatel odkázal i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (např. rozsudky *Moustaquin proti Belgii* či *Boultif proti Švýcarsku*). Rovněž připomenul čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dle něhož do výkonu práv chráněných tímto článkem nemůže správní orgán zasahovat kromě případů, kdy je to nezbytné v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví, morálky nebo práv a svobod druhých. Ačkoliv pobyt bez platného oprávnění není správný, stěžovatel svým jednáním neporušil výše uvedené zájmy státu. Je proto namístě upřednostnit zájem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatele oproti jeho krátkodobému pobytu bez víza. Stěžovatel by neměl být nucen k opuštění republiky, v níž má veškeré rodinné zázemí. I kdyby zde byl pro takový postup legální důvod, je stěžovatel přesvědčen, že důvod pro uložení správního vyhoštění zcela evidentně nekoresponduje se zásadní újmou, jakou takový krok způsobí pro budoucí život stěžovatele a celé jeho rodiny. Stěžovatel je na území České republiky hmotně zabezpečen, neboť se o něj postará rodina, naopak na území domovského státu se fakticky ocitne v roli bezdomovce. Navíc nelze přehlížet situaci, ve které se ocitne manželka stěžovatele, která zůstane sama s nezletilým potomkem, o kterého se nyní může postarat pouze díky pomoci manžela. Pokud by byl stěžovatel nucen opustit území České republiky, dostala by se rodina do existenční nouze, v níž by manželka nebyla schopna se sama starat o potomka a zároveň provozovat svou živnost.

[11] Krajský soud podle stěžovatele porušil své přezkumné povinnosti, neboť nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, jelikož vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal žalobní námitky a nezabýval se náležitě skutečným stavem věci, přičemž tento postup měl vliv na zákonnost rozhodnutí soudu ve věci. Stěžovatel je toho názoru, že za situace, kdy soud zcela pomíjí jednoznačně prokázané skutečnosti, nelze mít požadavky na formu odůvodnění soudních rozhodnutí za splněné.

Soud dle stěžovatele pochybil především ve vztahu k přezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[12] Stěžovatel poukazuje na nepřezkoumatelný závěr ve vztahu k uloženému opatření jako takovému a k jeho celkové délce. Správní orgán má volit řešení odpovídající okolnostem případu. Dle názoru stěžovatele je délka vyhoštění, která byla stěžovateli uložena, opatřením neodpovídajícím okolnostem případu, zejména pak rodinnému zázemí stěžovatele, které má vytvořeno na území České republiky.

IV. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[13] Na základě § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud při přezkumu rozhodnutí krajských soudů vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, ledaže by bylo řízení před soudem zmatečné, bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. K výše uvedeným vadám tedy Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek, přičemž přihlédl i k obecné námitce nepřezkoumatelnosti uplatněné stěžovatelem a žádné z výše uvedených pochybení v řízení před krajským soudem neshledal.

[16] Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů je rozsudek, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou žalobní argumentaci účastníka řízení a proč jeho žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené. Soud, který se vypořádává s argumentací, na níž je postaven základ žaloby, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 – 44). Jak je z níže uvedeného zřejmé, krajský soud vypořádal všechny žalobní námitky stěžovatele, přičemž své závěry o nich srozumitelně a dostatečně odůvodnil.

[17] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že se s řadou stěžovatelových výhrad proti jemu již v minulosti uloženému správnímu vyhoštění vypořádal v řízeních vedených pod sp. zn. 8 Azs 71/2014 a 10 Azs 238/2014 a ukončených rozsudky ze dne 30. 7. 2014, čj. 8 Azs 71/2014 – 49, a ze dne 27. 11. 2014, čj. 10 Azs 238/2014 – 44, jimiž byly předchozí kasační stížnosti stěžovatele zamítnuty.

[18] Nad rámec předchozích případů stěžovatel nyní jako důvody nemožnosti správního vyhoštění uvádí své manželské a rodičovské poměry. Tyto skutečnosti doposud nebyly předmětem přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu. Dne 24. 9. 2014 se stěžovateli narodila dcera. Zápis o určení otcovství byl proveden následně a to dne 1. 10. 2014 za přítomnosti tlumočníka. Manželství stěžovatele bylo uzavřeno dne 13. 10. 2014. Není zcela jasné, ale pro posouzení věci není ani klíčové, zda stěžovatel žil a žije s manželkou a dcerou ve společné domácnosti. V České republice žijí rodiče i sourozenci stěžovatele. Byť stěžovatel poukazuje na fakt, že zde má manželku, malé dítě a další členy rodiny, je potřeba tento zájem porovnat s veřejným zájmem státu. Nadto je potřeba mít na

pokračování

paměti i skutečnost, že o nelegálním pobytu stěžovatele věděl on i jeho manželka před uzavřením manželství. Nejvyšší správní soud konstatuje, že ani nucené vycestování stěžovatele nemusí nutně znamenat odloučení stěžovatele od jeho manželky, dcery či rodičů. Uzná-li to kdokoliv z nich za vhodné, může se rozhodnout pro společný pobyt se stěžovatelem v domovské zemi či v jiné zemi, kde budou mít povolený pobyt. Za situace, kdy správní vyhoštění stěžovatele není nezákonné, je pouze na stěžovateli a jeho rodině, jakým způsobem budou řešit své rodinné záležitosti.

[19] K samotné otázce správního vyhoštění stěžovatele Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve správním řízení bylo prokázáno a stěžovatel to ani nijak nerozporoval, že pobýval na území České republiky bez jakéhokoliv právního titulu. Stěžovatel tak porušil § 119 odst. 1 písm. b) bod 9. zákona o pobytu cizinců^{*)}. Následkem takového porušení je nařízení ze strany správního orgánu, aby opustil území České republiky, a zákaz vstupu na území České republiky po zákonem vymezenou dobu, a to pokud ve věci nebudou shledány překážky správního vyhoštění. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Žalovaný takové překážky v posuzovaném případě neshledal a neshledal je ani krajský soud v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného, ani Nejvyšší správní soud při přezkumu kasační stížnosti. Rozhodnutí o správním vyhoštění musí sledovat zásadu proporcionality, která spočívá v požadavku, aby intenzita zásahu do práv cizince byla přiměřená významu veřejného zájmu, k jehož ochraně má zásah, reprezentovaný rozhodnutím o správním vyhoštění, sloužit.

[20] Nejvyšší správní soud k přiměřenosti správního vyhoštění stěžovatele (proporcionalitě mezi zásahem do soukromého a rodinného života a veřejným zájmem státu) považuje za postačující uvést – s odkazem na odůvodnění napadeného rozsudku – následující. Přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince je takové rozhodnutí, kterým je dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Vždy je tedy třeba zvažovat závažnost spáchaného deliktu či jiného rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje, ve vztahu k jeho osobním a rodinným vazbám na území České republiky (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, čj. 10 Ca 330/2006-89). Nejvyšší správní soud shledal správní vyhoštění jako nezbytné a přiměřené sledovanému účelu, neboť ochrana rodinného a soukromého života stěžovatele nemůže v daném případě vyvážit zájem státu na ochraně před opakovaným a dlouhodobým porušováním právních předpisů ze strany stěžovatele (srov. např. rozsudek ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013-31). Stěžovatel v minulosti opakovaně nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění. První takové rozhodnutí bylo stěžovateli uloženo již 12. 11. 2011.

^{*)} Který zní: „Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, porušuje-li cizinec opakovaně právní předpis, je-li vydání rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené porušení tímto předpisem stanovené povinnosti, nebo mařil-li výkon soudních nebo správních rozhodnutí.“

[21] S námitkou stěžovatele, že ze strany správních orgánů a krajského soudu nebyl zkoumán zásah správního vyhoštění do soukromého a rodinného života, Nejvyšší správní soud nesouhlasí, neboť tento zásah správními orgány zkoumán byl a jeho zákonnost jimi byla řádně a dostatečně odůvodněna. Také krajský soud se zabýval zásahem správního vyhoštění do soukromého a rodinného života, ztotožnil se s argumentací správních orgánů a označil odůvodnění tohoto zásahu za vyčerpávající, logické a v souladu se samotným smyslem právní úpravy.

[22] Stěžovatel též poukazoval na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, prostřednictvím kterého je každému zaručeno právo na respektování soukromého a rodinného života. Zde však stěžovatel přehlíží, že uvedené právo není absolutní. Čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod umožňuje vyvažování mezi protichůdnými zájmy cizince a státu. Evropský soud pro lidská práva opakovaně judikoval okolnosti odůvodňující vyhoštění cizince z území smluvního státu, i když tyto zasahují do jeho soukromého a rodinného života. Mezi ně patří povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu, délka pobytu cizince v hostitelském státě, doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku a chování cizince v průběhu této doby, rodinná situace stěžovatele, skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, počet dětí a jejich věk, rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život, cizince narušen, rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát, imigrační historie cizince, věk a zdravotní stav cizince (srov. rozsudek ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, rozsudek ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09). Zároveň je nutno brát uvedená kritéria ve vzájemné souvislosti a porovnávat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi se zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranu veřejného pořádku.

[23] Rovněž Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval také přiměřeností dopadů správního vyhoštění do soukromého a rodinného života v intencích Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a judikatury ESLP (srov. např. rozsudek ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013 - 31).

[24] V nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud shledal postup správních orgánů a krajského soudu zcela souladný s právní úpravou obsaženou v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a navazující judikatuře ESLP.

[25] Stěžovatel uvedl, že správní vyhoštění zasáhne do jeho soukromého a rodinného života také proto, že je již plně integrován do společnosti a v domovském státě by měl fakticky status bezdomovce. Pokud však stěžovatel dostatečně neovládá český jazyk a pro úkony v rámci správního řízení bylo nezbytné povolát tlumočníka, sdílí Nejvyšší správní soud pochybnosti ve věci rozhodujících úřadů i krajského soudu o tom, že by stěžovatel byl do společnosti plně integrován. Tvrzení, že stěžovatel bude mít po svém návratu do domovského státu status bezdomovce, je pouze spekulací. Stěžovatel je ve věku, ve kterém se může o sebe postarat i bez bezprostřední blízkosti své manželky či rodičů. Zároveň není

pokračování

vyloučeno, aby jej manželka nebo rodiče buď následovali, nebo finančně podporovali, i pokud bude pobývat v domovském státu.

[26] Ani námitka délky správního vyhoštění není důvodná. Krajský soud se stanovenou délkou správního vyhoštění zabýval řádně. V odůvodnění svého rozsudku v souladu se spisy uvedl, že již odvolací orgán v rámci svého správního uvážení snížil dobu vyhoštění na jeden rok a tento svůj postup řádně odůvodnil. Ze strany krajského soudu bylo odůvodnění označeno za dostatečné. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožňuje, neboť pokládá dobu jednoho roku za adekvátní k charakteru jednání, kterého se stěžovatel dopustil, a za souladnou s principem proporcionality.

[27] Stěžovatel v průběhu řízení neprokázal, že by v jeho případě nebylo vycestování možné, a že by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života. V dané věci tedy převážil zájem na tom, aby se stěžovatel po určitou dobu nezdržoval na území České republiky.

[28] Nejvyšší správní soud nepokládá za důvodné ani námitky ohledně porušení § 2 odst. 3 a 4, § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Správní orgány postupovaly v souladu se zásadou vyhledávací obsaženou v § 50 odst. 3 správního řádu tak, aby zjistily všechny skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch stěžovatele. Stěžovateli, jakož i manželce stěžovatele, bylo umožněno vyjádřit se ke všem skutečnostem. Z provedených důkazů nelze konstatovat, že by směřovaly k jednostrannému zjištění skutečností podporujících správní vyhoštění. Zároveň nelze mít za protiprávní, pokud provedené důkazy nejsou ve prospěch stěžovatele.

V. Závěr a náklady řízení

[29] Kasační námitky uplatněné stěžovatelem nebyly Nejvyšším správním soudem shledány důvodnými a ani z přezkumu dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., který Nejvyšší správní soud provádí z úřední povinnosti, nevyplynul důvod pro zrušení napadeného rozsudku krajského soudu. Kasační stížnost stěžovatele byla proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. větou poslední zamítnuta.

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu